

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

08.08.2024.

Nr. 47

(prot. Nr.31, 2.p)

Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” sertificēšanu kā dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 14.jūnijā saņēma akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid”, reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Stigu ielā 14, Rīga, LV-1021 (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”), 2023.gada 14.jūnija iesniegumu Nr.COR-N-2023/2029 “Par iesniegumu dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora sertificēšanai” ar lūgumu sertificēt AS “Conexus Baltic Grid” kā dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru (turpmāk – iesniegums Nr.1), pievienojot aktuālo informāciju un dokumentus. AS “Conexus Baltic Grid” ar 2023.gada 30.oktobra iesniegumu Nr.COR-N-2023/3088 (turpmāk – iesniegums Nr.2) iesniedza dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) sertificēšanai nepieciešamo papildu informāciju.

2024.gada 10.jūlijā Regulators saņēma Eiropas Komisijas 2024.gada 10.jūlija atzinumu, kas sniegts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022.gada 29.jūnija Regulu (ES) 2022/1032, ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr.715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009) 3.a pantā noteikto “Latvija – Conexus Baltic Grid sertificēšana par Inčukalna pazemes gāzes krātuves uzglabāšanas sistēmas operatoru” (turpmāk – Atzinums).

Izvērtējot AS “Conexus Baltic Grid” iesniegtos dokumentus un informāciju, Regulators

konstatē:

1. Regulas Nr.715/2009 3.a pants¹ noteic, ka dalībvalstis nodrošina, ka katru dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru saskaņā ar šajā pantā noteikto kārtību sertificē valsts regulatīvā iestāde.

¹ Papildināta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022.gada 29.jūnija Regulu Nr.2022/1032, ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu.

2. Īstenojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (turpmāk – Gāzes direktīva) prasības, 2014.gada 13.martā tika pieņemts likums “Grozījumi Enerģētikas likumā”, kas paredzēja līdz 2017.gada 3.aprīlim nodalīt vienoto dabasgāzes un uzglabāšanas sistēmas operatoru no dabasgāzes ražošanas un tirdzniecības darbībām. 2016.gada 11.februārī tika pieņemts likums “Grozījumi Enerģētikas likumā”, ar kuru Enerģētikas likuma 111. un 114.pantā tika ietvertas prasības vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai un sertificēšanai.
3. Enerģētikas likuma 111.panta pirmā daļa noteic, ka Latvijā darbojas viens vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators.
4. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 114.panta pirmo daļu vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram ir pienākums nodrošināt atbilstību Enerģētikas likuma 114.panta otrajā daļā noteiktajām sertificēšanas prasībām un iesniegt Regulatoram to apliecinājošus dokumentus.
5. Enerģētikas likuma 114.panta otrā daļa paredz, ka vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators un dabasgāzes pārvades sistēmas operators atbilst sertificēšanas prasībām, ja ir izpildījis abus šādus nosacījumus:
 - 5.1. ievēro attiecīgi šā likuma 111.panta trešajā vai ceturtajā daļā noteiktās neatkarības prasības;
 - 5.2. veic šajā likumā un Eiropas Savienības tiesību aktos pārvades sistēmas operatoram noteiktos pienākumus, tostarp Regulā Nr.715/2009 Eiropas Parlamenta un Padomes regulā Nr.994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes direktīvas 2004/67EK atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.994/2010) un Eiropas Parlamenta un Padomes regulā Nr.1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību noteiktos pienākumus (turpmāk – Regula Nr.1227/2011).
6. Enerģētikas likuma 114.panta trešā daļa noteic, ja iesniegumu par sertificēšanu iesniedz vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators vai dabasgāzes pārvades sistēmas operators, kuru kontrolē kāda persona vai personas no trešās valsts vai trešajām valstīm, tad papildus šā panta pirmās daļas nosacījumiem vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators vai dabasgāzes pārvades sistēmas operators apliecina, ka attiecīgā sistēmas operatora sertificēšana neapdraudēs Eiropas Savienības dalībvalstu energoapgādes drošumu. Izvērtējot minēto apliecinājumu, Regulators ņem vērā:
 - 6.1. Eiropas Savienības tiesības un pienākumus pret attiecīgo trešo valsti, ko uzliek starptautiskās tiesības, tostarp jebkādu ar vienu vai vairākām trešajām valstīm noslēgtu nolīgumu, kura līgumslēdzēja puse ir Eiropas Savienība un kurā ir risināti ar energoapgādes drošumu saistīti jautājumi;
 - 6.2. Latvijas tiesības un pienākumus pret attiecīgo trešo valsti, ko uzliek ar to noslēgti līgumi, ciktāl tie atbilst Eiropas Savienības tiesību aktiem;
 - 6.3. citus konkrētās lietas apstākļus.
7. Atbilstoši Enerģētikas likuma 111.panta otrajai daļai sistēmas operators ir energoapgādes komersants, kas nošķirts no dabasgāzes ražošanas un tirdzniecības darbībām un elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības darbībām un neietilpst vertikāli integrēta dabasgāzes apgādes komersanta vai vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta sastāvā.
8. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 111.panta trešo daļu, lai nodrošinātu sistēmas operatora neatkarību un efektīvi novērstu jebkādu interešu konfliktu starp sistēmas operatoru un

energoapgādes komersantiem, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, ievēro šādus nosacījumus:

8.1. viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt sistēmas operatoru, dabasgāzes pārvades sistēmu vai Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (turpmāk – Inčukalna PGK) vai izmantot jebkādas tiesības sistēmas operatorā;

8.2. viena un tā pati persona vai personas, kuras tieši vai netieši kontrolē sistēmas operatoru vai Inčukalna PGK, nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā;

8.3. viena un tā pati persona nedrīkst iecelt sistēmas operatora padomes, valdes vai tādu institūciju locekļus, kurām ir tiesības pārstāvēt sistēmas operatoru vai dabasgāzes pārvades sistēmu, vai Inčukalna PGK, un vienlaikus tieši vai netieši kontrolēt dabasgāzes apgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu un tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā un nedrīkst tieši vai netieši kontrolēt elektroapgādes komersantu, kas nodarbojas ar elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, vai izmantot jebkādas tiesības šādā komersantā;

8.4. viena un tā pati persona nedrīkst kļūt par padomes, valdes vai tādu institūciju locekli, kurām ir tiesības pārstāvēt sistēmas operatoru, ne dabasgāzes apgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu un tirdzniecību, ne elektroapgādes komersantā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, ne sistēmas operatorā vai dabasgāzes pārvades sistēmā, vai Inčukalna PGK;

8.5. ja šī lēmuma konstatējošās daļas 8.2., 8.3. vai 8.4.apakšpunktā minētā persona ir Latvijas Republika, tad viena un tā pati valsts pārvaldes institūcija nedrīkst kontrolēt energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu un tirdzniecību, un sistēmas operatoru vai dabasgāzes pārvades sistēmu, vai Inčukalna PGK;

8.6. vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Enerģētikas likuma 15.panta ceturtajā daļā minēto komerciālo un konfidenciālo informāciju, ko tas ieguvis, darbojoties kā daļa no vertikāli integrēta uzņēmuma, nedrīkst nodot tāda dabasgāzes apgādes komersanta rīcībā, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību.

9. Gāzes direktīvas, Regulas Nr.1227/2011 un Regulas Nr.994/2010 noteikto gāzes piegādes drošības aizsardzības noteikumu ievērošanas prasības ir ieviestas Enerģētikas likuma 114.pantā. Pamatojoties uz Enerģētikas likuma 114.panta ceturto daļu, Regulators 2017.gada 16.februārī ir pieņēmis lēmumu Nr.1/4 “Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora sertificēšanas noteikumi” (turpmāk – Sertificēšanas noteikumi), kas nosaka, kādus dokumentus un informāciju vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators iesniedz Regulatoram, lai apliecinātu tā atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām sertificēšanas prasībām.
10. Enerģētikas likuma 115.panta pirmās daļas 1.punkts paredz, ka Regulators sertificē vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru, ja ir saņēmis tā iesniegumu.
11. Ar Regulatora 2018.gada 28.septembra lēmumu Nr.112 “Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora sertificēšanu”² (turpmāk – Sertificēšanas lēmums) Regulators sertificēja AS “Conexus Baltic Grid” kā vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas

² https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN112D28092018.pdf.

operatoru un apstiprināja kā dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru AS “Conexus Baltic Grid” ar šādiem nosacījumiem:

11.1. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, personai, kura kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, nav iespēju tieši vai netieši kontrolēt AS “Conexus Baltic Grid”, un nodrošināt, ka AS “Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktā noteiktajām vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības prasībām;

11.2. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, finanšu institūciju un īpašam mērķim dibināto komersantu tieša vai netieša darbība AS “Conexus Baltic Grid” nerada nekādu interešu konfliktu starp AS “Conexus Baltic Grid” un energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un nodrošināt, ka AS “Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības prasībām.

12. Ar 2020.gada 1.oktobra lēmumu Nr.128 “Par akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” sertificēšanas nosacījumu izpildi”³ (turpmāk – Lēmums Nr.128) Regulators atzina, ka AS “Conexus Baltic Grid” ir izpildījusi Sertificēšanas lēmumā noteiktos nosacījumus un atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības prasībām.

13. Regulators veic sistēmas operatora sertificēšanu saskaņā ar Regulā Nr.715/2009 noteikto procedūru un prasībām.

14. Regulators ir sertificējis AS “Conexus Baltic Grid” kā pārvades sistēmas operatoru atbilstoši Enerģētikas likuma un Sertificēšanas noteikumos noteiktajam un vērtējis AS “Conexus Baltic Grid” darbību kopumā, tai skaitā attiecībā uz uzglabāšanas funkciju nodrošināšanu. Ievērojot minēto, Regulators šajā lēmumā ņem vērā Sertificēšanas lēmumā un Lēmumā Nr.128 norādīto informāciju.

15. Saskaņā ar Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punktu, apsverot risku energoapgādes drošībai Eiropas Savienībā, Regulators ņem vērā jebkādu gāzes piegādes drošības risku valsts, reģionālā vai Eiropas Savienības līmenī, kā arī šāda riska mazināšanu, ko cita starpā rada:

15.1. īpašumtiesības, piegādes vai citas komercattiecības, kas varētu negatīvi ietekmēt uzglabāšanas sistēmas operatora motivāciju un spēju piepildīt pazemes gāzes krātuvi;

15.2. Eiropas Savienības tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, tostarp jebkādi ar vienu vai vairākām trešām valstīm noslēgti nolīgumi, kuru līgumslēdzēja puse ir Eiropas Savienība un kuros ir risināts energoapgādes drošības jautājums;

15.3. attiecīgo dalībvalstu tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no nolīgumiem, kurus attiecīgās dalībvalstis ir noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, ciktāl šie nolīgumi atbilst Eiropas Savienības tiesību aktiem;

15.4. jebkādi citi konkrēti lietas fakti un apstākļi.

16. Regulatora rīcībā esošā, tai skaitā publiski pieejamā, informācija attiecībā uz likumdošanas ietvaru un AS “Conexus Baltic Grid” un Inčukalna PGK raksturlielumiem un darbību, kas Regulatora ieskaitā ir būtiski, vērtējot dabasgāzes piegāžu drošības nodrošināšanu:

16.1. saskaņā ar Enerģētikas likuma 20.²pantu Ministru kabinets lemj par valsts nozīmes

³ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN128D01102020__0.pdf.

zemes dziļi nogabala “Inčukalna dabasgāzes krātuve” izveidošanu un nodošanu lietošanā licencētā vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram uz dabasgāzes uzglabāšanas licences spēkā esības laiku. AS “Conexus Baltic Grid” pārvalda Latvijas maģistrālo gāzesvadu sistēmu un Inčukalna PGK, kas ir vienīgā pazemes dabasgāzes krātuve Baltijas valstu reģionā. Atbilstoši Enerģētikas likuma 20.pantam stratēģiski svarīgi energoapgādes objekti – pazemes dabasgāzes krātuvju pazemes daļa (ģeoloģiskā struktūra zemes dziļēs) – ir saglabājami valsts īpašumā. Tos nevar izmantot kā ķīlu kredītu saņemšanai, izņemot gadījumus, ja kredīts tiek ņemts šo objektu atjaunošanai vai modernizācijai.

Inčukalna PGK infrastruktūra (ēkas un inženierbūves) pieder AS “Conexus Baltic Grid”, savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumiem Nr.773 “Noteikumi par valsts nozīmes zemes dziļi nogabala “Inčukalna dabasgāzes krātuve” noteikšanu” AS “Conexus Baltic Grid” ir tiesības lietot valsts nozīmes zemes dziļi nogabalu “Inčukalna dabasgāzes krātuve”;

16.2. Inčukalna PGK tehnoloģiskajā projektā paredzētais maksimālais iespējamais uzglabājama aktīvās dabasgāzes apjoms ir 24,219 TWh, savukārt tehniskā jauda 2023/2024 krātuves ciklā ir 22,6 TWh un 2024/2025 ciklā – 23,0 TWh;

16.3. ievērojot Enerģētikas likuma 82.¹panta otrajā daļā noteikto pienākumu, AS “Conexus Baltic Grid” publicējot informāciju par Inčukalna PGK tehnisko jaudu, tā tiek samazināta par energoapgādes drošuma rezervju uzglabāšanai nepieciešamo Inčukalna PGK tehniskās jaudas apjomu, kas 2023.gadā novērtējama 1,8 TWh apjomā (iesniegums Nr.2). Atbilstoši Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 59.punktam energoapgādes drošuma rezerves 2023.gadā ir nodrošināmas 1,8–2,2 TWh apjomā atkarībā no pieejamā sašķidrinātās dabasgāzes kuģu piedāvājuma. Energoapgādes drošuma rezervju iegādi un uzglabāšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē valsts vārdā organizē akciju sabiedrība “Latvenergo” un nodrošina to iesūknēšanu Inčukalna pazemes gāzes krātuvē līdz 2023.gada 1.janvārim. Šo rezervi nevar pārdot un to var izmantot krīzes gadījumā saskaņā ar Ministru kabineta lēmumu;

16.4. Inčukalna PGK uzglabāšanai pieejamā jauda tiek piedāvāta sistēmas lietotājiem rezervēšanai jaudas izolēs un piešķirta tikai saskaņā ar Regulatora 2020.gada 1.oktobra lēmumu Nr.1/14 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi”, lai visa sistēmas lietotājiem piešķirtā Inčukalna PGK jauda tiktu arī izmantota sistēmas lietotāju krājumu uzglabāšanai. Operatīvie dati par Inčukalna PGK piepildījumu pieejami AS “Conexus Baltic Grid” tīmekļvietnē⁴;

16.5. Iesniegumā Nr.2 AS “Conexus Baltic Grid” informē, lai arī normatīvajos aktos nav noteikts tirgus dalībnieks, kam Latvijā jānodrošina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr.994/2010 (turpmāk – Regula Nr.2017/1938) 6.a un 6.b pantā noteiktā piepildījuma mērķrādītāja īstenošana, AS “Conexus Baltic Grid” nodrošina Inčukalna PGK jaudas pieejamību, lai tajā varētu uzglabāt Regulas Nr.2017/1938 6.a panta 2.punktā noteikto dabasgāzes daudzumu, tādējādi sasniedzot piepildījuma mērķrādītāju;

16.6. kopš 2020.gada 1.janvāra AS “Conexus Baltic Grid” ir daļa no vienotā dabasgāzes tirgus, kurā apvienoti gāzes pārvades sistēmu operatori Latvijā, Igaunijā un Somijā, un Inčukalna PGK ir pieejama dabasgāzes uzkrāšanai visām Baltijas valstīm un Somijai. Baltijas valstīs un Somijā tiek attīstīts vienots reģionālais tirgus ar vienotiem nosacījumiem, kas vēl pastiprina Inčukalna PGK nozīmību reģiona drošībai;

16.7. no 2022.gada sākta nepārtraukta divvirzienu dabasgāzes fiziskās plūsmas

⁴ <https://www.conexus.lv/incukalna-pgk-sezonas-dati>

nodrošināšana Inčukalna PGK. Līdz ar to dabasgāzes izņemšanas cikla laikā AS “Conexus Baltic Grid” var operatīvi sagatavot Inčukalna PGK iesūkņēšanas cikla sākšanai, lai saglabātu maksimāli pieejamu Inčukalna PGK uzglabātās dabasgāzes daudzumu, tādējādi rūpējoties par Latvijas un reģiona enerģētisko drošību;

16.8. Eiropas Komisija ir apstiprinājusi līdzfinansējumu Inčukalna PGK modernizācijai 50% apmērā. Ieguldījumi būtiski stiprinās Inčukalna PGK kā modernas un nozīmīgas dabasgāzes infrastruktūras nozīmi ne tikai Latvijā, bet arī Baltijas reģionā un Somijā. Inčukalna PGK attīstības projekta mērķis ir līdz 2025.gadam uzlabot Inčukalna PGK darbību, lai tā varētu nodrošināt funkcionalitāti pēc spiediena palielināšanas Baltijas gāzes pārvades sistēmā, kā arī samazinātu Inčukalna PGK darbaspējas atkarību no dabasgāzes krājumu daudzuma Inčukalna PGK izņemšanas cikla laikā. Projekta ietvaros tiks uzstādīts jauns kompresors, kas ļaus veikt kompresijas izņemšanu no Inčukalna PGK, proti, sniegs iespēju nodrošināt 50–55 bāru izejas spiedienu Inčukalna PGK starpsavienojumā ar pārvades sistēmu arī tad, ja spiediens rezervuārā būs zemāks par spiedienu pārvades sistēmā. Turklāt projekts samazinās Inčukalna PGK ietekmi uz apkārtējo vidi, samazinot CO₂, NO_x un citu emisiju apjomu⁵;

16.9. saskaņā ar AS “Conexus Baltic Grid” publicēto informāciju⁶ AS “Conexus Baltic Grid” plāno veikt saules bateriju elektroenerģijas ģenerācijas sistēmas izbūvi Inčukalna PGK. Projekta mērķis ir samazināt elektroenerģijas patēriņu krātuves tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, proti, samazināt saimnieciskās darbības ietekmi uz apkārtējo vidi un optimizēt elektroenerģijas izmaksas. Plānots, ka saules paneļi nodrošinās elektroenerģijas ražošanu līdz 25% no kopējā elektroenerģijas gada patēriņa Inčukalna PGK. Ar AS “Conexus Baltic Grid” 2023.gada 12.maija iesniegumu Nr.COR-N-2023/1707, 2023.gada 27.septembra iesniegumu Nr.COR-N-2023/2879 un 2024.gada 26.aprīļa iesniegumu Nr.COR-N-2024/1578 Regulatoram ir sniegta informācija par aktuālo situāciju saistībā ar projekta realizāciju. Saskaņā ar visu Regulatora rīcībā esošo informāciju, kā arī pamatojoties uz Eiropas Komisijas sniegto informāciju konsultāciju procesa ietvaros, Regulators secina, ka šāda sistēmas operatora rīcība nav pretrunā ar sistēmas operatoram noteiktajām neatkarības un sertificēšanas prasībām.

17. AS “Conexus Baltic Grid” ar iesniegumu Nr.1 ir iesniegusi dokumentus un informāciju, kas apliecina Regulas Nr.715/2009 3.a panta prasību izpildi. Iesniegumā Nr.1 sniegta tikai tā informācija un dokumenti, kā nav Regulatora rīcībā. Iesniegumā Nr.1 AS “Conexus Baltic Grid” informē, ka tā atbilstoši Regulatora izsniegtajai licencei Nr.E31002 (dabasgāzes uzglabāšanai) un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas darbību un pakalpojumu sniegšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem sniedz dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumus Inčukalna PGK. AS “Conexus Baltic Grid” informāciju un dokumentus saistībā ar dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu un sistēmas operatoru Regulatoram ir sniegusi vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora ziņojumos par atbilstību sertificēšanas prasībām 2022. un 2023.gadā, un tā ir vērtēta, pieņemot gan Regulatora 2023.gada 13.jūlija lēmumu Nr.76 “Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” atbilstību sertificēšanas prasībām 2022.gadā”⁷, gan Regulatora 2024.gada 20.jūnija lēmumu Nr.36 “Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” atbilstību sertificēšanas prasībām 2023.gadā”⁸ (turpmāk – Lēmums Nr.36).

⁵https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Akcionariem/Finansu_parskati/2022/LV_2022._gada_ilgtsp_jas_un_Gada_p_rskats_30-03_lab.pdf, 37.lpp.

⁶<https://www.conexus.lv/zinas-presei/incukalna-pazemes-gazes-kratuves-teritorija-plano-izbuvet-saules-panelu-parku-vairak-neka-16-000-kvadratmetru-platiba>

⁷ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN076D13072023.pdf

⁸ https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/Padomes%20lemumsN036D20062024.pdf

18. Šā lēmuma konstatējošās daļas 15.punktā minēto Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punkta prasību izpildes apliecinājumam AS “Conexus Baltic Grid” iesniegumam Nr.1 ir pievienojusi šādus dokumentus:

18.1. AS “Conexus Baltic Grid” akcionāru reģistru 2023.gada 1.jūnijā, akcionāru sapulcē reģistrēto akcionāru saraksta izrakstu, AS “Conexus Baltic Grid” akcionāru apliecinājumus par to, ka sistēmas operatora kapitāla daļu (akciju) turētājs, tostarp patiesais labuma guvējs, tiešā vai netiešā veidā nav energoapgādes komersanta, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, kapitāla daļu (akciju) turētājs vai patiesais labuma guvējs;

18.2. akcionāru sapulces izrakstu par padomes ievēlēšanu un katra padomes locekļa apliecinājumu par to, ka viņš izpilda Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 4.punktā sistēmas operatora padomes loceklim noteiktās prasības;

18.3. AS “Conexus Baltic Grid” darbinieku skaitu un kvalifikāciju;

18.4. AS “Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sarakstu, norādot pakalpojuma sniedzēju un pamatojot pakalpojuma sniedzēja izvēli.

19. Papildus šā lēmuma konstatējošās daļas 18.punktā minētajam ar iesniegumu Nr.2 AS “Conexus Baltic Grid” apliecina, ka attiecībā uz Inčukalna PGK nepastāv piegādes drošības riski, kas varētu izrietēt no Eiropas Savienības vai Latvijas uzņemtajām saistībām pret trešajām valstīm. Ņemot vērā Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punkta d. apakšpunktā noteikto, AS “Conexus Baltic Grid” norāda, ka nav konkrētu faktu vai apstākļu, kas liecinātu par riskiem, kuri varētu negatīvi ietekmēt AS “Conexus Baltic Grid” motivāciju un spēju aizpildīt Inčukalna PGK jaudu ar sistēmas lietotāju krājumiem. Attiecībā uz Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punkta prasību izpildes pamatojumu iesniegumā Nr.2 ir sniegta papildu informācija par Inčukalna PGK darbību, un tā ir norādīta šā lēmuma konstatējošās daļas 16. un 18.punktā.

20. AS “Conexus Baltic Grid” iesniegumā Nr.2 norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 106.panta ceturtajā daļā noteikto dabasgāzes piegāde no Krievijas Federācijas ir aizliegta, sākot ar 2023.gada 1.janvāri. Pamatojoties uz Enerģētikas likuma 106.panta ceturtajā daļā noteikto, AS “Conexus Baltic Grid” sadarbībā ar Igaunijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru ir izstrādājusi kārtību, kādā tiek nodrošināts aizliegums piegādāt dabasgāzi no Krievijas Federācijas. Minētā kārtība ir saskaņota ar Regulatora 2024.gada 20.jūnija lēmumu Nr.37 “Par vienoto dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu saskaņošanu” un paredz, ka trešās valsts izcelsmes dabasgāzi caur vienoto Igaunijas–Latvijas balansēšanas zonu var transportēt vienīgi uz trešo valsti tranzīta nolūkos. Šajā tranzīta gadījumā dabasgāze nenonāk Inčukalna PGK, bet gan tiek uzreiz transportēta caur AS “Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmu uz Kiemenai ieejas-izejas punktu. Ņemot vērā Padomes Regulas (ES) Nr.833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr.833/2014) 5.p panta 1.punktā noteikto aizliegumu nodrošināt uzglabāšanas jaudu ar Krievijas Federāciju saistītām personām, AS “Conexus Baltic Grid” regulāri izvērtē, vai attiecībā uz kādu no sistēmas lietotājiem izpildās kāds no Regulas Nr.833/2014 5.p panta 1.punktā minētajiem nosacījumiem, lai noteiktu, vai ir jāpiemēro Regulā Nr.833/2014 noteiktie ierobežojošie pasākumi attiecībā uz iespējam rezervēt un izmantot Inčukalna PGK jaudu.

21. Attiecībā uz regulējumu par īpašumtiesībām sistēmas operatorā, kas sniedz iespēju papildus pārvaldīt dabasgāzes piegādes risku, Regulators norāda, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 20.³panta pirmo un otro daļu valstij ir pirmpirkuma tiesības, ja:

21.1. persona, kurai pieder daļas vai akcijas komersantā, kas ir vienotās dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas īpašnieks vai vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas

sistēmas operators, atsavina vairāk nekā vienu procentu vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas īpašnieka vai vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora daļu vai akciju;

21.2. komersants, kam pieder dabasgāzes pārvades sistēma vai jebkāda tās daļa, vai pazemes dabasgāzes krātuves daļa (izņemot šā likuma 20.pantā noteikto pazemes dabasgāzes krātuves pazemes daļu), atsavina dabasgāzes pārvades sistēmu vai jebkādu tās daļu, vai zemesgabalus, uz kuriem atrodas pazemes dabasgāzes krātuves darbības nodrošināšanai nepieciešamās ēkas, būves un tehnoloģiskās iekārtas, kā arī tehnoloģiskās iekārtas, kuras nodrošina pazemes dabasgāzes krātuves darbību vai bufergāzi.

Šajos gadījumos atsavinātājs iesniedz Ministru kabinetam piedāvājumu izmantot pirmpirkuma tiesības.

22. Lai izvērtētu iespējamus riskus energoapgādes drošībai Eiropas Savienībā, ko tostarp var radīt sistēmas operatora īpašumtiesības, Regulators ņem vērā visu tā rīcībā esošo informāciju, kā arī publiski pieejamo informāciju un konstatē, ka AS “Conexus Baltic Grid” ir 39 786 089 akcijas, kas apmaksātas sabiedrības dibināšanas brīdī. Tās ir dematerializētas akcijas, un visas akcijas dod to īpašniekiem vienādas tiesības, proti, tiesības uz dividendes un likvidācijas kvotas saņemšanu, kā arī balsstiesībām akcionāru sapulcē, attiecīgi katrai akcijai ir viena balss. Regulators konstatē, ka kopējais AS “Conexus Baltic Grid” akcionāru skaits 2023.gada 31.decembrī bija 4 809 un akcijas pieder:

22.1. akciju sabiedrībai “Augstsprieguma tīkls”, reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 68,46% apmērā;

22.2. MM Infrastructure Investments Europe Limited, reģistrācijas numurs: 12279235, juridiskā adrese: 95 Gresham Street, Londona, EC2V 7AB, Apvienotā Karaliste (turpmāk – MMIIEL), 29,06% apmērā;

22.3. pārējiem akcionāriem (fiziskām vai juridiskām personām) 2,48% apmērā.

23. Šā lēmuma konstatējošās daļas 15.1.apakšpunktā minēto prasību izpildes izvērtēšanai Regulators ņem vērā tā rīcībā esošo informāciju par AS “Conexus Baltic Grid” akcionāriem un vadību:

23.1. AS “Augstspriegumu tīkls”

Sertificēšanas lēmuma konstatējošās daļas 10.4.apakšpunktā norādīts, ka AS “Conexus Baltic Grid” akcionāra elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora AS “Augstsprieguma tīkls” akcijas pieder Latvijas Republikai un to turētājs ir Finanšu ministrija. Eiropas Komisija Atzinumā⁹ konstatēja, ka AS “Augstsprieguma tīkls” akciju turēšana ir saderīga ar īpašuma tiesību nodalīšanas prasībām. Iesniegumā Nr.1 AS “Conexus Baltic Grid” norādīja, ka tās akcionārs AS “Augstsprieguma tīkls” 2023.gada 22.maija vēstulē Nr.2.5/2023/2127 sniedza apliecinājumu, ka kopš pēdējās iesniegtās informācijas izmaiņas nav notikušas. Kā arī Regulators ir ņēmis vērā AS “Augstsprieguma tīkls” apliecinājumu, kas sniegts ar 2024.gada 31.janvāra iesniegumu Nr.2.5/2024/522 Lēmuma Nr.36 pieņemšanas ietvaros. Papildus iesniegumā Nr.1 norādīts, ka AS “Augstsprieguma tīkls” 100% kapitāla daļu pieder valstij un to turētājs ir mainījies, pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 14. februāra noteikumiem Nr.63 “Grozījums Ministru kabineta 2022.gada 20.decembra noteikumos Nr.817 “Klimata un enerģētikas ministrijas nolikums””. Grozījumi stājās spēkā 2023.gada 17.februārī, un par tās

⁹ Eiropas Komisijas 2018.gada 25.jūlija atzinums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu 3.panta 1.punkta un Gāzes direktīvas 10.panta 6.punktu – “Latvija – AS “Conexus Baltic Grid” sertifikācija”.

kapitāla daļu turētāju ir noteikta Klimata un enerģētikas ministrija¹⁰. Klimata un enerģētikas ministrija nav kapitāla daļu turētāja energoapgādes komersantos, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību. Šīm izmaiņām nav ietekmes ne uz AS “Conexus Baltic Grid”, ne dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanu.

Regulators AS “Augstsprieguma tīkls” kā akcionāra atbilstību Enerģētikas likumā vienotā pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram noteiktajām sertificēšanas un neatkarības prasībām ir vērtējis, gan pieņemot Sertificēšanas lēmumu, gan izvērtējot AS “Conexus Baltic Grid” ikgadējos ziņojumus par atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējos kalendārajos gados. Kopš AS “Conexus Baltic Grid” ziņojuma par vienotā dabasgāzes uzglabāšanas un pārvades sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām 2023.gadā izvērtēšanas attiecībā uz AS “Augstsprieguma tīkls” kā akcionāru nav konstatēti jauni apstākļi, kuri ietekmētu AS “Conexus Baltic Grid” atbilstību sertificēšanas un neatkarības prasībām;

23.2. MMIEL

23.2.1. Lēmuma Nr.128 konstatējošās daļas 10.–15.punktā ir norādīta informācija par MMIEL akcionāru struktūru un tās darbības veidiem, kā arī izvērtēta MMIEL kā akcionāra atbilstība Enerģētikas likumā vienotā pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram noteiktajām sertificēšanas un neatkarības prasībām, tai skaitā:

MMIEL ir Apvienotajā Karalistē (Anglijas un Velsas komercreģistrs) 2019.gada 24.oktobrī reģistrēta slēgta sabiedrība. MMIEL kapitāla daļas (100%) pieder Kaimanu salās reģistrētam komersantam MM Capital Infrastructure Fund I.,L.P. (turpmāk – MMCIF). (*)¹¹. MMCIF kontrolē tās ģenerālpartneris, kas ir Japānā reģistrēts komersants MM Capital Partners Co., Ltd. (turpmāk – MMCP). (*)¹². Savukārt MMCP galvenais akcionārs (90%) ir Japānā reģistrēts komersants Marubeni Corporation, bet pārējās MMCP akcijas pieder Mizuho Bank, Ltd. (5%) un Asset Management One Co., Ltd. (5%). Marubeni Corporation darbojas kā holdinga kompānija, kuras pamatdarbība ir preču un pakalpojumu imports un eksports un kuras sastāvā ir komersanti, kas darbojas dažādās nozarēs visā pasaulē: dzelzs un tērauda, informācijas tehnoloģiju, komunālo pakalpojumu, infrastruktūras, enerģētikas, pārtikas, metālu un minerālu resursu, būvniecības u.c. Marubeni Corporation akcijas kotē Tokijas Fondu biržā. Lielākie Marubeni Corporation akcionāri, kas pārsniedz 5% robežu, ir The Master Trust Bank of Japan, Ltd. (8,33%) un Japan Trustee Services Bank Ltd. (6,35%). (*)¹³ (AS “Conexus Baltic Grid” 2020.gada 17.aprīļa iesniegums Nr.COR-N-2020/0404 un iesniegums Nr.2).

No AS “Conexus Baltic Grid” sniegtās informācijas Regulators secina, ka AS “Conexus Baltic Grid” akcionāru MMIEL netiešā veidā kontrolē un pārvalda Japānā reģistrētais komersants Marubeni Corporation.

Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju¹⁴ Marubeni Corporation darbība notiek 68 valstīs visā pasaulē un aptver daudzveidīgu uzņēmējdarbības spektru. No publiski pieejamās informācijas izriet, ka Marubeni Corporation ir konglomerāts, kas investē informācijas tehnoloģijās, nekustamo īpašumu darījumos, meža produktu, pārtikas, ķīmijas, minerālu, finanšu, infrastruktūras, enerģētikas, būvniecības u.c. nozarēs.

AS “Conexus Baltic Grid” akcionāru MMIEL netieši kontrolējošais Marubeni Corporation ir tiešā un netiešā veidā tādu komersantu kapitāla daļu turētājs, kuri nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, līdz ar to tā netiešā līdzdalība AS “Conexus Baltic

¹⁰ <https://likumi.lv/ta/id/338391>.

¹¹ Ierobežotas pieejamības informācija

¹² Ierobežotas pieejamības informācija

¹³ Ierobežotas pieejamības informācija

¹⁴ <https://www.marubeni.com/en>.

Grid” pirmšķietami var veidot interešu konfliktu un tādēļ varētu neatbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktam. Vienlaikus Regulators secina, ka minētie komersanti darbojas elektroenerģijas un dabasgāzes tirgos, kas ir ģeogrāfiski nodalīti no tirgus, kurā darbojas AS “Conexus Baltic Grid”.

Eiropas Komisija, skaidrojot¹⁵ nosacījumus neatkarības prasību nodrošināšanai pilnas īpašumtiesību nodalīšanas gadījumā, ir norādījusi uz Gāzes direktīvas prasību iespējamiem izņēmumiem, piemēram, uz ģeogrāfiski nodalītām sistēmām situācijās, kad līdzdalība sistēmas operatorā nav stimuls ietekmēt lēmumu pieņemšanu, lai iegūtu labumu no šīs pašas personas līdzdalības energoapgādes komersantā, kurš nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu vai tirdzniecību, un kaitētu citiem sistēmas lietotājiem. Tādējādi, Regulatora ieskatā, interešu konflikts neveidojas, ja Marubeni Corporation līdzdarbojas, piemēram, dabasgāzes ražošanā reģionā, ar kuru atrašanās vietas attāluma un neesošās infrastruktūras dēļ nav savienotas tirdzniecības ar ģeogrāfisko tirgu, kurā darbojas AS “Conexus Baltic Grid”. Attiecībā uz investīcijām dabasgāzes ražošanā un tirdzniecībā, Regulatora ieskatā, interešu konflikts neveidojas tiktāl, cik nepārkļājas AS “Conexus Baltic Grid” un dabasgāzes tirgotāja ģeogrāfiskais tirgus, kā arī nav novērojamas lēmumu pieņemšanas iespējas attiecībā uz AS “Conexus Baltic Grid” no ražošanas un tirdzniecības uzņēmumiem. Interešu konflikts no Marubeni Corporation darbības, Regulatora ieskatā, neveidojas tiktāl, cik netiek konstatēti apstākļi, kas varētu norādīt uz iespēju vai stimulu ietekmēt AS “Conexus Baltic Grid” darbību par labu Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktā minēto energoapgādes uzņēmumu interesēm.

Ņemot vērā Eiropas Komisijas skaidrojumu¹⁶ un to, ka komersanti, kuru kapitāla daļu turētājs tieši un netieši ir Marubeni Corporation, darbojas elektroenerģijas un dabasgāzes tirgos, kas ir ģeogrāfiski nodalīti no tirgus, kurā darbojas AS “Conexus Baltic Grid”, Regulators nav konstatējis apstākļus, kas liecinātu, ka MMIEL līdzdalība AS “Conexus Baltic Grid” neatbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām prasībām (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.1., 8.2. un 8.3.apakšpunkts).

Vienlaikus saskaņā ar Sertificēšanas noteikumu 8.2.apakšpunktu sistēmas operatoram ir pienākums informēt Regulatoru par visiem plānotajiem darījumiem, kuru dēļ būtu atkārtoti jāizvērtē sistēmas operatora atbilstība sertificēšanas prasībām. Regulators ik gadu vērtē arī vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora ziņojumu par atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā, tostarp tā atbilstību Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktajām neatkarības prasībām.

23.2.2. Regulators MMIEL kā akcionāra atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām vienotā pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram noteiktajām sertificēšanas un neatkarības prasībām ir vērtējis, gan pieņemot Lēmumu Nr.128, gan izvērtējot AS “Conexus Baltic Grid” ikgadējos ziņojumus par atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējos kalendārajos gados. Kopš AS “Conexus Baltic Grid” ziņojuma par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām 2023.gadā izvērtēšanas attiecībā uz MMIEL kā akcionāru nav konstatēti jauni apstākļi, kuri ietekmētu AS “Conexus Baltic Grid” atbilstību sertificēšanas un neatkarības prasībām.

Ar iesniegumu Nr.1 AS “Conexus Baltic Grid” iesniedza akcionāra MMIEL 2023. gada 6.jūnija

¹⁵ Ownership unbundling. The Commission practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of financial investors. Brussels, 8/05/2013, SWD(2013) 177 final, 11 p. (Commission staff working document).

¹⁶ Ownership unbundling. The Commission practice in assessing the presence of a conflict of interest including in case of financial investors. Brussels, 8/05/2013, SWD(2013) 177 final, 11 p. (Commission staff working document).

vēstuli ar apliecinājumu, ka kopš pēdējās iesniegtās informācijas izmaiņas nav notikušas. Tāda paša satura informāciju MMIEL ir sniegusi ar 2024.gada 13.februāra vēstuli Lēmuma Nr.36 pieņemšanas ietvaros. Regulators konstatē, ka, ņemot vērā MMIEL līdzdalības apjomu AS “Conexus Baltic Grid”, MMIEL nav izšķirošas ietekmes attiecībā uz AS “Conexus Baltic Grid”;

23.3. AS “Conexus Baltic Grid” vadība

Saskaņā ar AS “Conexus Baltic Grid” statūtiem¹⁷ tās pārvaldības institūcijas ir akcionāru sapulce, padome un valde. Akcionārs, izmantojot balsstiesības, ievēro Enerģētikas likumā noteiktos nosacījumus vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai un efektīvai interešu konflikta novēršanai un akcionārs informē valdi, ja radies vai var rasties interešu konflikts, pirms balsstiesību izmantošanas. Attiecīgais akcionārs līdz interešu konflikta novēršanai, ievērojot Enerģētikas likumā noteikto kontroles un jebkādu tiesību izmantošanas aizliegumu, nepiedalās akcionāru sapulcē, bet, ja piedalās, tā balsis netiek ņemtas vērā, nosakot kvorumu vai balsošanas iznākumu akcionāru sapulcē.

Padome sastāv no septiņiem padomes locekļiem, kurus ievēlē akcionāru sapulce. Valde sastāv no trīs valdes locekļiem, kurus ievēlē padome. Valdē un padomē drīkst ievēlēt tikai personas, uz kurām neattiecas normatīvajos aktos, tajā skaitā Enerģētikas likumā, norādītie ierobežojumi. Valde un padome lēmumus pieņem ar klātesošo locekļu vienkāršu balsu vairākumu.

Vienlaikus Regulators norāda, ka AS “Conexus Baltic Grid” savā darbībā (tai skaitā pārvaldības institūcijām pieņemot lēmumus) ir pienākums nodrošināt Enerģētikas likumā, tai skaitā attiecībā uz sertificēšanas prasībām vienotajam pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram, un citos tam saistošajos normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu.

24. Papildus šā lēmuma konstatējošās daļas 15.punktā minēto Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punkta b. un c. apakšpunkta prasību izpildes izvērtēšanai Regulators ņem vērā šā lēmuma konstatējošās daļas 22. un 23.punktā minēto izvērtējumu par AS “Conexus Baltic Grid” akcionāriem, tai skaitā par akcionāru MMIEL, kas ir Apvienotajā Karalistē (Anglijas un Velsas komercireģistrs) 2019.gada 24.oktobrī reģistrēta slēgta sabiedrība, un šā lēmuma konstatējošās daļas 22.2.apakšpunktā minēto tās līdzdalības apjomu AS “Conexus Baltic Grid” 29,06% apmērā un secinājumu, ka Regulators nav konstatējis apstākļus, kas liecinātu, ka MMIEL līdzdalība AS “Conexus Baltic Grid” neatbilst šā lēmuma konstatējošās daļas 8.punkta 1., 2. un 3.apakšpunktā minētajām Enerģētikas likuma prasībām, kā arī AS “Conexus Baltic Grid” sniegto informāciju attiecībā uz Regulas Nr.715/2009 3.a. panta 3.punkta b. un c. apakšpunktā minēto iespējamo energoapgādes drošības risku neesību.
25. AS “Conexus Baltic Grid” ir iesniegusi visus nepieciešamos dokumentus un informāciju, lai Regulators varētu izvērtēt AS “Conexus Baltic Grid” atbilstību Regulā Nr.715/2009 noteiktajām sertificēšanas prasībām.
26. Atbilstoši Regulas Nr.715/2009 3.a panta 6.punktam Regulatoram, pieņemot galīgo lēmumu par AS “Conexus Baltic Grid” kā sistēmas operatora sertifikāciju, vislielākajā mērā jāņem vērā Eiropas Komisijas Atzinums.
27. Atzinumā Eiropas Komisija secina, ka nepastāv risks attiecībā uz gāzes piegādes drošību, kas izrietētu no īpašumtiesībām uz AS “Conexus Baltic Grid”, attiecīgiem pienākumiem pret trešajām valstīm vai citiem konkrētiem faktiem un apstākļiem. Eiropas Komisija pozitīvi vērtē Regulatora paziņojumu par sertifikācijas lēmumu.
28. Saskaņā ar Regulas Nr.715/2009 3.a panta 10.punktu Regulatoram pastāvīgi jāuzrauga

¹⁷ https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Statuti_INA-STA-002_no_01.07.2023.pdf.

AS "Conexus Baltic Grid" atbilstība 3.a panta 1.–4.punktā noteiktajām sertifikācijas prasībām.

29. Atbilstoši Regulas Nr.715/2009 3.a panta 7.punktam Regulators sertifikācijas lēmumu pieņem 25 darbdienu laikā no Komisijas atzinuma saņemšanas.
30. Šajā lēmumā ir aktualizēta informācija, kas ir mainījusies kopš lēmuma projekta¹⁸ nosūtīšanas brīža Eiropas Komisijai, tajā skaitā, atsauces uz normatīvajiem aktiem, kuros veiktas izmaiņas, un Inčukalna PGK tehniskie rādītāji. Minētās izmaiņas ir vērtējamās kā tādas, kas neietekmē AS "Conexus Baltic Grid" Regulas Nr.715/2009 3.a pantā noteikto prasību izpildi.
31. AS "Conexus Baltic Grid" pilnvarotais pārstāvis Regulatora 2024.gada 8.augusta padomes sēdē atbalstīja sagatavoto lēmuma projektu un lūdza veikt tehniskus precizējumus šā lēmuma konstatējošās daļas 22.punktā attiecībā uz akciju veidu.

Regulators secina:

1. Attiecībā uz Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punktā noteikto prasību izpildi, kas noteic, ka, apsverot risku energoapgādes drošībai Eiropas Savienībā, sertifikācijas iestāde ņem vērā jebkādu dabasgāzes piegādes drošības risku valsts, reģionālā vai Eiropas Savienības līmenī, kā arī šāda riska samazināšanu, Regulators secina:

1.1. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka pastāv risks energoapgādes drošībai, kas nacionālā, reģionālā vai Eiropas Savienības līmenī varētu rasties no AS "Conexus Baltic Grid" īpašumtiesībām, piegādes vai citām komercattiecībām, kas varētu negatīvi ietekmēt uzglabāšanas sistēmas operatora motivāciju un spēju piepildīt Inčukalna PGK;

1.2. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka uz Inčukalna PGK attiecas Eiropas Savienības tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, tostarp jebkādi ar vienu vai vairākām trešajām valstīm noslēgti nolīgumi, kuru līgumslēdzēja puse ir Eiropas Savienība un kuros ir risināts energoapgādes drošības jautājums;

1.3. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka uz Inčukalna PGK attiecas Latvijas tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no nolīgumiem, kurus Latvija ir noslēgusi ar vienu vai vairākām trešajām valstīm, ciktāl šie nolīgumi atbilst Eiropas Savienības aktiem;

1.4. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši dokumenti vai informācija par jebkādiem citiem specifiskiem apstākļiem vai faktiem, kas rada risku dabasgāzes piegādes drošībai.

2. AS "Conexus Baltic Grid" atbilst Regulas Nr.715/2009 3.a panta noteikumiem.

Ņemot vērā likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Enerģētikas likuma 83.pantu, 111.pantu un 114.panta pirmo un otro daļu, Regulas Nr.715/2009 3.a panta 3.punktu, pamatojoties uz Regulas Nr.715/2009 3.a panta 1. un 7.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

sertificēt vienoto dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoru AS "Conexus Balti Grid" kā dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru.

¹⁸ Regulatora 2023.gada 23.novembra lēmuma projekts "Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" sertifikāciju kā dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru", kas 2023.gada 29.novembrī tika nosūtīts Eiropas Komisijai Atzinuma sniegšanai.

Ja Regulators konstatē, ka AS “Conexus Baltic Grid” neatbilst Regulas Nr.715/2009 3.a pantā noteiktajām sertifikācijas prasībām, Regulators var lemt par nepieciešamību atkārtoti sertificēt dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru un atcelt šo administratīvo aktu.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU